

ЧЕТИРИДЕСЕТ И ТРЕТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ
КОМИСИЯ ПО ВЗАИМОДЕЙСТВИЕТО С
НЕПРАВИТЕЛСТВЕНИТЕ ОРГАНИЗАЦИИ И ЖАЛБИТЕ НА
ГРАЖДАНИТЕ

О Б Щ Е С Т В Е Н С Ъ В Е Т

П Р О Т О К О Л

Днес, 30 април 2015 година от 11.00 часа в зала 142 в сградата на пл. „Княз Александър 1” се проведе среща между народни представители на комисията, членове на Общественият съвет и участници в Националният граждански панел на тема „Какво трябва да се промени в управлението на страната?”.

На срещата бяха представени резултатите от проведеният на 10 март 2015 година Национален граждански панел, организиран от Сдружение „Болкан Асист”.

Заседанието на Комисията по взаимодействието с неправителствените организации и жалбите на гражданите и Общественият съвет откри председателя на комисията г-жа Бойка Маринска с думите:

Колеги, благодаря за тази среща, планирахме я от доста време. На една от срещите аз присъствах, но за много кратко, тъй като излязох от заседание на комисия и затова се радвам, че вече с новосформираният Обществен съвет ще можем да обсъдим един анализ на „Болкан Асист”, който са правили и от който са извели някои предложения във връзка със законодателни промени, които бихме могли да направим през комисията и депутатите на Комисията за взаимодействието с неправителствените организации и жалбите на гражданите.

Аз наистина се радвам, че имаме възможност вече и чрез Общественият съвет да обсъждаме и ще продължим да обсъждаме

и с други неправителствени организации техни предложения за законодателни инициативи, които сметем че са полезни за управлението на България. Така че от вашата оперативност днес зависи какво ще изкристализира като такива предложения в резултат на това проучване, което са направили от тази организация и ми се иска да бъдете максимално ефективни, да синтезирате онова, което сметете че е необходимо да се случи и което ще подобри качеството на управление. Тъй като предстои на 7 април т.г., това е следващият четвъртък разглеждане на законопроекта във връзка с прякото участие на гражданите, разглеждаме два законопроекта, в тази връзка до това, което днес стигнете като предложения, Общественият съвет ще ги изрази в становище на заседание на комисията, което значи че можем да предприемем и тези стъпки за промяна на законодателството в тази му част. Това, което касае останалите предложения също ще бъде предмет на разискване в следващи наши срещи , на Обществения съвет също и на срещи с други неправителствени организации, така че от тук насетне работата ни става много, но се надявам да бъде ефективна. Тъй като аз излязох от пленарно заседание, в момента гледаме Законът за енергетиката и трябва да присъствам, и в този смисъл ще извиня и моите колеги депутати, които не могат да присъстват днес.

Аз ще ви оставя да работите и след това ще се запозная с протоколът, който се води в момента и с онова, до което сте стигнали с общи усилия и разисквания. Ще ви помоля да ме извините, тъй като трябва да се върна в Пленарна зала Ще оставя експертът Мария Тенчева да води заседанието, за да бъдем по-оперативни. Благодаря.

Г-ЖА СЛАВЕЯ ХРИСТОВА: Аз съм Славей Христова от Сдружение „Болкан Асист”. Ще дам думата и на колегите, които са с мен да се представят. Искам да ви благодаря затова , че ни приемате в комисията и в такава широка аудитория с членовете на Общественият съвет . Само си позволявам да кажа, че това не са предложения само на Сдружение „Болкан Асист”. В рамките на един проект на Сдружение „Болкан Асист” ние започнахме този процес, но той се базира първо на национално социологическо проучване, което изведе въпросите, които най-много вълнуват гражданите в страната, свързани с управлението, след това

проведохме шест регионални граждански панела с участие на неправителствени организации и на граждани, респонденти от проучването, които бяха избрани на случаен принцип, след което тези регионални панели излъчиха свои представители за национален панел, който беше през м. март т.г. в София и накрая вече националният панел излъчи 18 човека като представители, като делегати на всички, за да представят тези предложения и препоръки за законодателни промени. Това което ние представяме не е само позиция на Сдружение „Болкан Асист“, не е само на тези 7 – 8 човека, които днес са дошли от името на всички, но е позиция на всички тези граждански срещи и дискусии и затова искаме да бъде прието по начин, по който всички да ни накарат да се замислим и да видим какво можем да направим, за да отговорим на очакванията на гражданите на страната.

Аз както вече се представих съм Славея Христова от Сдружение „Болкан Асист“, а колегите до мен са делегати от различни граждански организации, които ще помоля да се представят.

ПРЕДС. БОЙКА МАРИНСКА: Благодаря Ви.

Аз съм запозната с вашето изследване и се убедих, че то е широко представително, в това аз нямам никакви съмнения. Моля да се представите.

Г-Н БОЯН КОЛАРОВ: Аз съм архитект Боян Коларов от Добрич. Председател съм на сдружение „Граждани повече“ от Добрич.

Г-Н ЮЛИЯН ЧОЛАКОВ: Аз съм Юлиан Чолаков от Варна, председател на Сдружение за оптимизиране на правосъдието и администрацията.

Г-Н ЙОРДАН ПЕТРОВ: Аз съм Йордан Петров от Сдружение Младежи, образование, общество от Горна Оряховица.

Г-Н ИВАЙЛО КИМБАРОВ: Аз съм Ивайло Кимбаров от Институт за пряка демокрация.

Г-Н ИЛИАН ПЛАМЕНОВ: Илиан Пламенов, Секретар на Управителният съвет на сдружение Форум за устойчиво развитие от София.

ПРЕДС. БОЙКА МАРИНСКА: Това са Вашите представители, госпожо Христова. Останалите присъстващи са членове на Общественият съвет и председателя Любен Панов.

Колеги, оставям ви да работите, още веднъж се извинявам, че ще отсъствам. Бъдете сигурни, че ще се запозная с протоколът и с всичко онова, което вземете тук като решение. Благодаря ви много и успешна работа.

Г-ЖА СЛАВЕЯ ХРИСТОВА: Вие сте получили предполагам общите предложения, които ние представихме от името на нашата организация и на Форум Гражданско участие, госпожо Маринска.

ПРЕДС. БОЙКА МАРИНСКА: Да, те са при мен, обсъждала съм ги няколко пъти с г-жа Мария Тенчева.

Г-ЖА МАРИЯ ТЕНЧЕВА: Добър ден и от мен, аз също искам да се извиня от името на народните представители на нашата комисия, но съм убедена, че ще свършим работа, защото аз самата настоявах тази среща да е преди 7 май, именно преди разглеждане на Законът за пряко участие, тъй като смятам, че е много важно Общественият съвет на 7 май да се представи със становище по този законопроект. Аз предполагам, че вие сте погледнали предложенията на сайта. Те касаят промени в броят на подписите или броят на представителността на референдума. Общо взето не са много промените дотолкова доколкото аз съм се запознала с позицията на гражданските организации. Те искат доста повече промени в този закон.

Първо бих искала председателят на Общественият съвет да дойде при мен, за да ми помага да водим заседанието и да започнем от представянето на Сдружение „Болкан Асист”.

Г-ЖА СЛАВЕЯ ХРИСТОВА: Аз Ви благодаря и ще си позволя съвсем накратко да представя общо предложенията, които касаят не само Законът за прякото участие на гражданите в държавната власт и местното самоуправление, чиито изменения ще обсъжда комисията на 7 май, но всички или по-важните направления на обществения живот няма да ги чета подробно, те са качени на нашия сайт . Който се интересува може да ги види или можем да му ги изпратим. Аз тук съм донесла 2 екземпляра с имената на организациите, които са избрани да ги представят и ще ги представя в комисията. Добре е колегите като членове на Общественият съвет да знаят, че тези предложения са ориентирани в 4 основни направления.

Първото направление е за подобряване на работата на централната и местната власт. Тук имаме предложения за промени

както в Изборният кодекс, които да гарантират засилване на преференциалният вот и невъзможност на едни и същи депутати да се кандидатира от различни райони, така и предложения за промени в Законът за нормативните актове, Законът за местното самоуправление и местната администрация, които са свързани с това да има повече лична отговорност, повече отчетност и прозрачност в дейността както на местната, така и на централната власт. Предлагаме едни периодични отчети от народните представители и от общинските съветници по различни публични отчети, които да не са свързани само с приближаващи избори, а да стават един или два пъти в годината примерно.

Имаме някои предложения за промени в Правилникът за работата и дейността на Народното събрание и в правилниците на общинските съвети, предложения за промени в Закона за държавния служител, защото смятаме, че администрацията също трябва да подобри своите умения за комуникация с гражданите и също да носи повече отговорност, когато се отнася пренебрежително или недостатъчно внимателно към гражданите.

Това е първият раздел.

По вторият раздел предложенията касаят повишаване на възможностите за граждански контрол върху дейността на управляващите, върху дейността на институциите. Тук това, което е интересно и сме го поставили на първо място е , че ние предлагаме промени в Конституцията, като си даваме сметка, че няма да станат така бързо и лесно, но които да регламентират възможността на индивидуална гражданска жалба до Конституционния съд, защото досега гражданите нямат такава възможност да се обръщат към Конституционния съд, когато смятат, че са нарушени техни права или изобщо принципите на правовата държава.

Предлагаме също промени в Законът за омбудсмана, който да гарантира първо, че националният омбудсман ще бъде избран с по-широка подкрепа, той няма да зависи от различни политически сили, а така също и ще гарантира на местно ниво хората да имат достъп до омбудсмана, защото това излизаше по време на всички дискусии. Много малко общини в България имат местен омбудсман, а хората искат навсякъде, във всяка община да има такъв орган, който да бъде независим от местната власт, към когото те да могат да се обръщат.

Предлагат се и промени в Законът за местното самоуправление и местната администрация, които няма сега подробно да чета.

Третият раздел, който може би ако днес няма време, Общественият съвет ще ни покани или ще пожелае да обсъди в следваща среща, тъй като е пряко свързан и с работата на този Обществен съвет, е насочен към по-ефективно функциониране на обществените, консултативни или граждански съвети. На различни места те имат различни наименования, но това което беше споделено по време на тези срещи и дискусии е, че все още в хората има едни очаквания, че тези органи не са изчерпали своята функция и могат да бъдат едни от структурите за граждански контрол. Има и голямо разочарование от начинът, по който досега функционират тези съвети, защото за по-голяма част от тях няма информация, няма яснота как се избират членовете, на какви принципи, на какви критерии отговорят, какво става когато се сформира този съвет, какви решения взема, как ги взема тези решения. Няма прозрачност или публикация на решения, на протоколи от заседания и затова има редица предложения, които са свързани първо с въвеждане на единни стандарти затова как да се сформират тези съвети, как да се учредяват, по какви принципи и процедури да се избират членовете и управителните им органи. След това да повишат своята прозрачност, да имат повече възможност за отчетност и за публичност на тяхната работа, като същевременно обаче тяхната работа да бъде довеждана до някакъв резултат, т.е. когато те се произнесат и препоръчат нещо, управляващите или органите към които са сформирани да се съобразяват с техните предложения и препоръки, защото на много места беше споделено, че институциите ги сформират само, за да отчетат по закон задълженията си да сформират такъв съвет, но препоръките и предложенията на тези съвети не се вземат предвид и не се отчитат при окончателното вземане на решения. Така че това е един раздел, който наистина може би си заслужава да бъде обсъден по-подробно.

Тъй като сега предстои обсъждане на Законът за прякото участие на гражданите в държавната власт и местното самоуправление, аз ще кажа няколко думи за четвъртият раздел, който е насочен към по-ефективно прилагане на принципите на пряката демокрация в България и който преди всичко касае

измененията на Законът за пряко участие на гражданите в държавната власт и местното самоуправление, сигурно вече сте получили едно наше становище , едни предложения от името както на тези организации, които участват в този граждански дебат за промяна, както сме нарекли нашия процес, така и организациите членове на Форум Гражданско участие. По тези предложения ще помоля моите колеги, които са тук да вземат отношение. Благодаря ви за вниманието.

Г-Н БОЯН КОЛАРОВ: Гражданското участие го разглеждаме като една особена философия. Това е начинът, по който хората да разбират , че от гласа им има смисъл, т.е. всеки отделен човек да разбира, че от гласа му има смисъл. В тази връзка всички наши коментари стигнаха до тези компромисни решения, които да дадат колкото може по-лесна изява на гражданските желаниа да стигат до някакви резултати. Тук виждате, че на първо място е записано намаляване на изискването за кворум за участие в референдумите. Славей не случайно дава думата първо на мен, защото аз никога не съм доволен от резултатите, до които достигаме, тъй като за мен компромисите са твърде големи. Аз винаги съм по-експресивен. Тук е записано, че искаме намаляване на изискването за кворум за участие в референдумите до не повече от 20 % от гласоподавателите. За сравнение ще кажа, че моето желание е кворумът да бъде нула, така както няма кворум за избиране на депутат. Смисълът на кворум нула, ще говоря за нула, пък вие си мислете числото така , както ви харесва на вас, за участие в граждански инициативи и референдуми е, че когато ние избираме коя партия да ни управлява следващите четири години, няма кворум и толкова души, колкото отидат да гласуват ще изберат партията, която ще ръководи държавната администрация и ще свърши всичките добрини и злини, които може да свърши за 4 години. Когато отидем на една гражданска инициатива или на референдум, ние поставяме на обсъждане само един въпрос. Това е един краен процес. Той започва, подготвя се , извършва се, приключва и край, каквото са успели гражданите да направят, това е. Не виждаме защо след като избираме партията, която да ни ръководи без кворум, трябва за решаването на един най-обикновен въпрос да има кворум и то такъв, който винаги прави референдумите невалидни. В интерес на истината референдумите,

които на местно ниво са минали в България и са имали някакъв ефект те пак са били невалидни, обаче местните власти са взели предвид техните решения, защото им е светнала лампичката, че явно нещо има щом хората толкова много искат някаква промяна, значи те трябва да вземат предвид тяхното желание, но заради кворума тези референдуми общо взето навсякъде са били невалидни.

Намаляване на изискването за събиране на определен брой подписи, когато правим инициатива за национален или местен референдум . Сегашните 500 000 подписа за задължителна инициатива и 200 000 подписа за незадължителна, ние смятаме че трябва да бъдат максимум 100 000 за задължителна и максимум 50 000 за необвързваща инициатива.

Тук има и едни числа, които касаят местните инициативи – до 1 % от броя на гласоподавателите в общината за задължителна и до 0.5 % за необвързваща инициатива. Има някакъв коментар дали тези числа не са твърде малки за малките общини. Вероятно това можем да го коментираме.

Стигаме до точката, в която коментираме колко време да събираме подписите. В една кампания най-важното нещо е информацията, която достига до гражданите. Колкото по-добре са информирани гражданите, толкова по-ясен е ефектът от кампанията. Ние считаме, че срокът за събиране на подписи е част от срокът, в който коментарите по съответния въпрос вървят сред обществото. Колкото по-дълго обществото коментира, толкова по-ясно е, че накрая тези които отидат да гласуват ще гласуват с достатъчно информация в главата си. Ние по-крайните настоявахме за година и половина, не сме си го измислили, има в залата няколко души, които знаят от къде изхожда това число. То е работещо число, хората се правят и чудесно си управляват държавите и народите именно с година и половина събиране на подписи за граждански инициативи и референдуми. В крайна сметка гласуването на националния панел на Форум Граждански дебат за промяна се проведе и в крайна сметка достигнахме до числото 1 година. Разбирам, че Форум Гражданско участие има някои резерви и предпочита срокът да е по-малък. Имайте предвид, че ние казваме максимум една година. Там, където събират подписите година и половина, това е задължителен срок, никой

няма право да го намали. Ние сме по-толерантни, казваме максимум една година. Ако организацията която събира подписите прецени, че вече е събрала достатъчно, тя може да си прекрати този срок и да започне процедурата за референдум.

Нещо, което много тормози хората и това се чу на панелите, особено се чу на националния панел. Хората много се дразнят от фактът, че те тръгват по една процедура, събират подписи. Това е много труден процес. Нека да излезем от схемата, в която подписите ги събира една голяма партия, която си има организирани структури и за нея не е никакъв проблем да свърши тази работа. Нека да си представим, че това е наистина гражданска инициатива. Гражданите по някакъв начин се самоорганизируют, за да свършат тази работа. Това е един много труден процес, много бавен и накрая въпросът отива в Народното събрание и Народното събрание го променя и в крайна сметка всичко се обезсмисля, т.е. много важен е въпроса тръгне ли една процедура, въпросът да не може да бъде променен от никой орган. Това разбира се е свързано отново с проблемът за информираността на гражданите, защото още при стартирането на процедурата трябва да има такава инфраструктура да я наречем, която предварително да може да покаже въпроса законосъобразен ли е, конституционно съобразен ли е, референдума законосъобразен ли е и веднъж формулиран въпроса, той да не може да бъде променен.

Събирането на подписите се оказва всъщност най-важният фактор. Много тежка задача е събирането на лични данни, които твърде много надвишават целта, заради която се събират. Аз няма да говоря по този въпрос, нека Юлиан да се изкаже, защото той ще ви цитира конкретни текстове. Благодаря.

Г-Н ЮЛИАН ЧОЛАКОВ: Специално за личните данни наистина когато имаме практически опит със събирането на подписи за референдум за Морската градина на Варна. Много хора се притесняваха за различни неща. Някои предпочитаха да си дадат ЕГН, да не си дават постоянния адрес, защото на улицата се събират данните, а други се притесняваха да си дадат постоянния адрес. Съгласно законът се изисква ЕГН и постоянен адрес. В Законът за защита на личните данни се установява, че той си противоречи със Законът за прякото участие на гражданите в държавната власт и местното самоуправление. В чл.2, т. 3 от

Законът за защита на личните данни пише, че личните данни трябва да бъдат съотнесими, свързани и ненадхвърлящи целите, за които се обработват. В т.6 пише, че те трябва да позволяват идентифициране на съответното физическо лице и то за период, не по-дълъг от необходимото за целите, за които се обработва. Наистина ясно е, че Законът за прякото участие на гражданите в държавната власт и местното самоуправление е специален по отношение на Закона за защита на личните данни, но все пак тук имам записани два регламента и една транспонирана директива, която е в същия смисъл, в който е Закона за защита на личните данни, а знаем че европейското право е с приоритет пред българското. Това според нас е достатъчно основание да се съобрази и Законът за прякото участие на гражданите в държавната власт и местното самоуправление с европейските директиви. С две думи какво искаме. Аз нямам в момента конкретният текст, но в законът да се запише така, че да са необходими минималния брой данни, които са достатъчни за идентифициране на физическото лице. Ще дам и два примера. Аз съм Юлиан Атанасов Чолаков. В България няма друго такова име. Ако не се лъжа същото се отнася и за Боян Коларов. Трите му имена не се дублират в страната. Ако някой си напише трите имена и когато се въведе името му и започва да се изписва в системите на ГРАО и се види, че няма друг с подобни данни да не се търсят повече никакви данни. Ако има много хора с името Иван Иванов, в тези случаи е достатъчно примерно да има две имена, рождена дата, населено място и адрес. Адресът може да не е пълен. Ако тези данни, които са записани са достатъчни за еднозначно идентифициране на лицето, това да е критерии за коректност на записа. С две думи това е – минималният брой данни, необходими за идентифициране на лицето.

Г-Н ЙОРДАН ПЕТРОВ: Аз исках просто да кажа нещо по-обобщено. Хубаво е да се съберем около нашите либерални предложения, защото когато се стига до компромис и се приемат едни малко по-високи прагове от тези, които ние предлагаме, всъщност това е гаранция за отложен конфликт и за нови срещи за либерализиране към режима. Поради тази причина е добре, особено това което колегата представи за събиране на подписите, да бъде обмислено и прието, тъй като наистина прекалено много

информация се изисква и това затруднява проверката на записите и респективно е причина голяма част от тях да бъдат признати за недействителни. На последните две големи подписки, които бяха събрани по над 100 000 подписа имаше във всяка подписка, които бяха невалидни поради различни некоректни неща – непълни ЕГН, сгрешени, непълни имена, сгрешени адреси. Благодаря.

Г-ЖА СЛАВЕЯ ХРИСТОВА: Последното предложение, което касае измененията на Законът за прякото участие на гражданите в държавната власт и местното самоуправление е това, че в момента има съгласно закона инструмент местна и национална гражданска инициатива, т.е. има един нов инструмент, който не съществуваше в стария закон за допитване до народа и който дава право на гражданите със събиране на подписи да правят предложения до органите на централната или на местната власт, които задължително трябва да бъдат обсъдени от съответния орган и той да се произнесе.

Ние сега предлагаме тази възможност за национална и местна гражданска инициатива всъщност да прерасне във възможност за законодателна инициатива, защото гражданите в България, освен Националното сдружение на общините в Република България нямат нито друга гражданска организация, нито друга гражданска структура, които да имат право на законодателна инициатива. Като имаме предвид, че Националното сдружение на общините в Република България също е организация на местните власти, се оказва, че всъщност само управляващите имат право на законодателна инициатива. Ние предлагаме да се засили както местната, така най-вече националната гражданска инициатива, за да може с една такава инициатива, с една такава подписка или конкретно предложение да се правят и предложения за изменение на закони, за нови закони и т.н., които след това да се обсъждат по реда, по който се обсъждат всички останали законопроекти.

Г-ЖА МАРИЯ ТЕНЧЕВА: Благодаря, кой иска думата.

Ген.м-р НОНКА МАТОВА: Благодаря.

Уважаеми колеги, членове на Обществения съвет, за протокола Нонка Матова, Съюз на тракийските дружества в България, председател на тракийско дружество в Пловдив.

Бих искала да напомня някои неща, след което да направя и предложения.

Първо факт е, че Съюзът на тракийските дружества в България е с история от 1896 година. Първата юридическа регистрация в рамките на българската държава, която се движи по френско белгийското законодателство, което е европейско, което означава, че България има поне средно европейско законодателство и да не се принизяваме. Друг е въпросът за качеството на това какво някой е направил и какво се е приело в малката сграда, наречена български Парламент. Така че ние имаме основата и тя е изключително добра основа.

Предлагам на колегите да се възползваме от нашият архив документация, част от която е и в научния архив на Българската академия на науките, за да може да бъде избистрен въз основа на опита, който има българската държава при взаимоотношенията си с такъв тип организация, защото това винаги е било в гражданския сектор.

Ще направя едно предложение, като допълвам, че за мен няма приоритет на такъв или онакъв закон, извинявайте че навлизам в подробности. Правя предложение да се обединим и въз основа на нашата документация да създадем именно моделът на гражданския сектор в България, като той е бил по ресори, наречени в момента може би ресори по интереси или по-точната дума е на дейност, защото точната дума като ресор е бил вероизповедания. Тези, които са гледали старото законодателство, тук виждам и господин Сунгарски, преди 9-ти септември са имали един принцип. Първо основно изповедание в България: кое е, а то е източно православно. Второ основни инославни вероизповедания, които са: те са четири. Трето основни иновърни изповедания, което е ислям и други няма. Същото касае и другите ресори. Нашата организация е в сферата на културно просветната дейност.

Другата организация, която е основател на съвременните олимпийски игри през 1896 година това е Спортният съюз Юнак. Тя е в ресорът спортна организация и така са подредени всички. След 1990 година това нещо го няма, просто има вътрешна имплозия. Така че предлагам на колегите да огледаме нашата документация. Същевременно в системата на тракийските дружества в България повече от 100 години се правят допитвания до тяхната членска маса, като най-широко известното допитване, за което има две решения в Европейския парламент, това е за имотите

на тракийските българи и взаимоотношенията ни с Турция. Извинявайте, но тук става въпрос за определени механизми, които касаят и колегите. Благодаря ви.

Г-ЖА МАРИЯ ТЕНЧЕВА: Аз Ви разбирам и благодаря. Това са много важни въпроси, които според мен ще бъде много полезно да ги обсъдим, но нека да ги подредим нещата, в смисъл много е важно да сме структурирани и подредени, защото това ще доведе до ефективност. Съгласна съм, че няма важни и маловажни закони, но тъй като този ще се гледа на 7 май т.г. , затова ще отделим в момента внимание на него. Някой друг иска ли да вземе отношение.

Ген. м-р НОНКА МАТОВА: Една дуплика на Вашият абзац. Преди Вашето изказване предложих подреждане на сектора, защото от централата, независимо дали е парламентарна комисия или общински или държавни структури, с едно натискане на бутоната към съответните организации в съответните сектори, за определено минимално време би могъл да се ангажира този огромен човешки ресурс, което би спестило време и пари.

Г-ЖА МАРИЯ ТЕНЧЕВА: Ние ще го обмислим и ще видите, че ще го направим.

Г-ЖА АДРИАНА ЛЮБЕНОВА: От Асоциация на българските училища в чужбина.

Ние всъщност имаме предложение, което е свързано с чл.9, ал.1 на горепосоченият закон, което гласи, че национален референдум се провежда на територията на Република България за пряко решаване от гражданите на въпроси с национално значение от компетентността на Народното събрание.

Бихме желали изразът „на територията на Република България” да отпадне, тъй като това ще лиши много българи в чужбина от правото на глас, а в Конституцията са гарантирани правата на всички, независимо къде се намират.

Г-ЖА МАРИЯ ТЕНЧЕВА: Благодаря Ви, записахме го.

Инж. МАКАРИ НОВЕВ: Представител на три организации, които имат общо звучене в енергийно отношение, но тъй като нормативните актове за управление на една държава са като мрежа, която опира до всички отрасли и до голяма част от проблемите.

Искам да ви приветствам. За първи път идвам тук и определям като уважително моето присъствие, затова ще кажа няколко думи.

Пред мен е една листовка на Европейският съюз, сигурно много от колегите са я прочели, което дава възможност на тези инициативни хора да погледнат и да минимизират този порядък, който е определен тук, да не повтарям тук тези неща, всеки от вас ще я види в интернет страницата, за да може да се получи известна представа за преливане на тези неща, които касаят масови инициативи на обществото, заедно с някои неща, които са регламентирани тук. Тук се разглежда много сериозно проблемът с личните данни. Излишно е да ги цитирам, но на такова високо ниво те са отработени, заангажирани са местните власти с това и знаят какво да правят. Основното което е, че след определен период от време, един месец след като нещата придобият звучене на определени места, ако има съдебни и други процедури, след един месец всичко се унищожава.

Второ. Тъй като сме в навечерието на 1-ви май и виждам че съзнанието на хората е творческо, имам три неща, които едва ли някой ще ги приеме за сериозни, но ние ги водим за сериозни. От 1999 година в България собствеността на държавата се защитава в даден надзорен и друг орган на дадено предприятие, фирма, дружество и т.н. с представител на държавата, което в повечето случаи беше 51 %. Тези хора трябва да попаднат в някакъв видоизменен вариант в законът, след като има някакво решение, което е било в разрез с интересите на това, за което той стои на това място. Този уважаван човек трябва да понесе тотална отговорност. Ако някои от уважаваните хора искат да поровят къде се е издънила държавата, да погледнат всички надзорни съвети, в които са участвали представители на държавата и които не са защитили нейния интерес. Разбира се личният са си го защитили, защото са получавали там каквото трябва и както трябва, да не говорим , че някои са си го материализирали по по-модерен начин.

Трето. Вие всички знаете, че в едно предприятие, за да му се види халът се прави финансово счетоводен одит от оторизирани счетоводители и за мен трябва да се срамуваме, че имаме такива счетоводители, като имам предвид текстовете, които пишат в констатираните отчети. Там задължително трябва да работят тези фирми не с материалите на предприятието, а с материалите на вътрешно ведомствения счетоводен контрол, трябва да погледнат счетоводният опис, да направят контра проверка на дадени факти

от счетоводните отчети, а не да казват: „Ние не носим отговорност за данните, които са отразени в отчета. Ние ги приемаме за верни”. От там нататък тръгва една история, да не ви я разказвам.

По отношение на Общественият съвет, който е създаден ние нямаме никакви претенции, пожелавам успехи в работата. Искам да кажа, че трябва много да се внимава в тези обществени съвети да не попадат експерти, които да изразяват становища и мнения на управляващи хора, които стоят на бюра. Това е което исках да ви кажа.

Г-ЖА МАРИЯ ТЕНЧЕВА: Благодаря Ви за изказването.

Аз искам само нещо да ви помоля. За мен е много интересно мнението на всеки от вас, но нека се придържаме към темата, защото на всички времето ни е ограничено.

Г-Н ЛЮБЕН ПАНОВ: Аз имам всъщност конкретно предложение как да продължи дискусиата, защото всъщност основната причина ние да се съберем толкова спешно днес, след като миналата седмица се създаде дефакто съвета беше, защото другата седмица ще се разглеждат два проекта за изменение именно на Закона за прякото участие на гражданите в държавната власт и местното самоуправление, затова се опитваме да фокусираме дискусиата върху тази тема.

Има предложения на тази група граждани, представители на организации, включително да изпратим едно становище писмено до Обществения съвет. Аз предполагам, че всички сте го получили.

Г-ЖА МАРИЯ ТЕНЧЕВА: Аз съм изпратила становището на Форум Гражданско участие на всички.

Г-Н ЛЮБЕН ПАНОВ: Това, което ние като Обществен съвет трябва да направим днес е да обсъдим предложенията и евентуално ако имаме съгласие да излезем с някакво общо становище, което да представим на комисията следващата седмица. Ние днес трябва да обсъдим предложенията и да вземем някакво решение.

Ако времето позволи ще обсъдим и някои неща, свързани със самият Обществен съвет. На първо място аз бих предложил избор на заместник председатели, а така също и да обсъдим някои принципни положения, свързани с начина, по който трябва да работи този Обществен съвет. Тук има организации, работещи в най-различни сфери и всеки въпрос е изключително важен, но предлагам сега да се фокусираме върху темата, която поставиха

колегите и предложенията всъщност да имат връзка с прякото участие на гражданите. След това ще обсъдим и всякакви други теми, които ще поставите за обсъждане от Обществения съвет. Благодаря ви.

Г-ЖА СЛАВЕЯ ХРИСТОВА: Господин Новев започна своето изказване с нещо, което е много важно. Той показва брошурата за Европейската гражданска инициатива. Един инструмент за гражданско участие на европейско ниво, който е приет преди 2 години от Европейската комисия и Европейския парламент и който дава възможност на 1 милион граждани от минимум 7 страни членки на Европейския съюз да инициират европейска гражданска инициатива, да поискат референдум на европейско ниво и да направят предложения за решение и регламент на Европейската комисия и решение на Европейския парламент. България също е част от тази възможност и даже вече има европейски граждански инициативи, които са подписвани и от българи.

Това, което искам само да обърна внимание, че за Европейската гражданска инициатива са необходими само 12 750 подписа от България, за да бъде признато, че България е включена и че е участвала в Европейската гражданска инициатива, т.е. трябва да бъдат събрани минимум 12 750 подписа. Въпросът е, че с тези подписи България може да участва в Европейска гражданска инициатива, а ние искаме за национален референдум 30 000 или 500 000 подписа по сегашния закон. Това задължително трябва да се промени.

Другото, на което искам да обърна внимание е, че съгласно Европейската гражданска инициатива всяка страна сама определя обемът на личните данни, които се събират. По-голяма част от развитите европейски страни събират само име и адрес, не събират ЕГН или други идентификационни номера. В България когато се обсъждаше този въпрос си остана на позиция, че трябва всички лични данни да се събират, с което ние показваме, че сме по-назад от останалите европейски страни. Освен това Европейската гражданска инициатива може да се провежда и онлайн, можем да гласуваме и електронно.

Крайно време и в България да имаме възможност и за електронно събиране на подписи и за електронни референдуми, електронно гласуване на избори и т.н. Затова има и такова

предложение в проектът за изменение и допълнение на закона, което ние предлагаме

Г-Н ЛЮБЕН ПАНОВ: Аз пак процедурно ще се включа. Понеже имаме постъпило едно конкретно писмено предложение, в което тези неща, които вие представихте са описани и понеже Обществения съвет в края на краищата трябва също да излезе с някакво писмено становище, аз ви предлагам да обсъдим всяко едно от предложенията, да видим къде има съгласие с текстовете, къде има несъгласие с направените предложения и в крайна сметка да постигнем общо съгласие. Предложенията, по които постигнем общо съгласие да влязат в становището.

Като изключим общите приказки в началото, аз бих предложил сега първо да обсъдим намаляването на изискването за кворум за участие в референдумите до 20 % от гласоподавателите.

Някой има ли конкретен коментар или алтернативно предложение по тази точка.

Г-Н СТАНИСЛАВ КОСАКОВ: Съпредседател съм на Движение Защита на гражданите и държавата и председател на Гражданско движение Разковниче за духовно развитие.

Тази цифра, която се предлага от 20 % е разумна, даже референдумът който направи една от големите партии показва, че с много мъки, с много усилия, с много труд събраха 20 %, но тук Славей Христова може да каже каква е европейската практика и ние ако искаме да бъдем европейска държава, трябва да се ориентираме към европейските стандарти, а не към ориенталските. Така че за мен цифрата е висока, трябва да се даде възможност, тъй като в момента всичко това, което се случва в България е пародия на гражданско управление. След протестите възникна една романтична илюзия, едва ли не че гражданите ще бъдат пуснати във властта, пуснати бяха в над 85 обществени съвета, но те не функционират, това е формално. Да се включат там по някакъв начин, да им чуем мнението, но големият проблем на гражданското участие и управление означава преразпределение на властите.

Аз ще засегна и другият въпрос, тъй като ние работим на парче. В този Закон за прякото участие на гражданите в държавната власт и местното самоуправление има един принципен въпрос, за да не се случват тези неща в Пазарджик и Ботевград. Кметът управлява с помощта на общинския съвет и общото събрание на населението. В

Конституцията е записан този момент, обаче вие знаете, че за да се проведе общото събрание там има записана една цифра 20 % да се съберат, има бариери, прегради и ние сме направили един закон, който е нефункциониращ , неработещ , фалшив, лъжлив и той не дава никаква възможност гражданите да участват в управлението.

Аз предлагам този въпрос да го дебатираме, но нека Славея да каже. Според ме би могла да се приеме тази цифра, но има европейски държави, където процентът е значително по-нисък.

Г-Н НАЙДЕН МОСКОВ: От Българска асоциация на пенсионерите. Това което господинът каза току що аз го подкрепям и обръщам внимание, че много лесно ни подлъгват с тези проценти и то когато нещата са пълзящи и зависят от изборната активност. Според мен трябва да се ръководим от това, което е в една от европейските страни, която не е член на Европейския съюз, но упорито използва този начин чрез референдуми да решава важните въпроси. Това е Швейцария. Същото нещо се пренася и в северните страни Норвегия, Финландия и т.н. В Швейцария специално се изискват 50 000 гласа в подписката, за да бъде открит референдум. Освен това в референдумът трябва освен да се облекчат на входа условията, т.е. кога се открива референдум, то трябва и на изхода да се уточнят нещата какво означава думата на суверена, т.е. не е необходимо да минава през Народно събрание, през народните представители, тъй като те са представители на този суверен. Така че решението на референдумът става закон.

Още нещо искам да спомена. Този закон, който сега действа за допитване е правен от партии, в интерес на партии. Така че за да изместим центърът на тежестта към пряката демокрация според мен, което е мечтата на нашия апостол Левски, би трябвало да работим именно в тази насока. Благодаря.

Г-ЖА ИВА ТАРАЛЕЖКОВА: Председател съм на Форум Гражданско участие. Искам да кажа, че тези предложения, които всички вие получихте не са от вчера. Това са предложения, по които отдавна работим с много голяма група граждански организации. Те отново изкрystalизират в момента и благодарение на изследването и гражданските панели, които направи Сдружение „Болкан Асист”, те са подкрепени от над 120 наши организации и от членовете на нашата мрежа, което прави над 500 организации може би от цялата страна.

. Почива на опитът на други страни, както попитахте, почива на това, което се случи с въвеждането и с опитите за прилагане на Европейската гражданска инициатива. Почива на опитът в България, защото може и да не е хубав законът, но не е по-лош от предишния Закон за допитване до народа, този поне не е за допитване до народа, защото вече и гражданите могат да инициират според него, конкретни механизми да използват и освен това е базиран на множество мнения от страна на експерти, от страна на граждански организации, граждани и институции.

Той не беше разработван от партии. Това е една друга история, беше разработван отново от граждански организации и експерти. За съжаление обаче в Парламентът трябваше да бъде приет от депутати и всъщност истината е, че много трудно може да се прокара добър закон, който трябва да бъде приет от депутатите и което трябва да означава, че намалява тяхната власт.

Ние много добре знаем със Славей през какви трудности сме минавали, за да се приеме макар и в онзи му вариант, в този който вече фактически е факт. Още със самото му приемане започнахме да се борим за неговото подобряване.

С това, което сме записали в тези няколко предложения, които и „Болкан Асист“ представиха, наистина сме се опитали да подобрим законът, но си даваме сметка, че ако предложим твърде радикални промени, може въобще нищо да не се приеме от нашите предложения.

Аз съм съгласна, че и 20 % е много. Абсолютно подкрепям швейцарският опит, където кворумът е нула. Там се казва, че който има интерес отива и гласува, а останалите оставят другите да решат, но както аз така и членовете на форума са на мнение, че това едва ли би се приело в следващи заседания.

От предложенията, които са подадени от Реформаторският блок и от АБВ виждаме, че това което те предлагат не е по-зле от сега, но не прави кой знае каква промяна. Реформаторският блок искат 50 % кворум, АБВ иска 40 % кворум, което почти няма разлика от сегашния закон. Затова ние смятаме, че тези предложения имат някаква разумна граница и може би са на границата, на която бихме могли да се надяваме на някакъв успех. Въпреки това те все пак са много по-добри, ако се приемат от сега направените предложения и от сега действащия закон.

Затова много е важно наистина Общественият съвет да има единомислие, да видим дали това, което госпожата предлага може да получи подкрепа за гласуването на българите в чужбина. Аз си спомням, че и навремето това се дискутираше като въпрос и наистина ако ние тук не можем да се обединим с една позиция, абсурд е да можем по-нататък да се преборим с онези, от които зависи. Затова предлагам наистина да подкрепим това предложение с пълното съзнание, че това отново е компромис, но поне бихме могли да очакваме някаква разумна реакция от страна на законотворците.

По същият начин стои въпросът по отношение изискването за инициатива, както и с удължаване на срокът за събиране на подписи. Тук единственото, което е като различие с това, което предлагат представителите на „Болкан Асист” и на гражданските панели е, че считаме че в България ситуацията е доста динамична и една година би било твърде дълъг срок за събиране на подписи и някои от нещата биха могли да се променят в рамките на тази кампания само за събиране на подписи за инициране на референдум. Може в един момент цялото упражнение да се обезсмисли.

От друга страна много се съмняваме, че от 3 месеца те ще се съгласят да го променим на една година, затова отново предлагаме някаква по-малка стъпка, по-разумна стъпка. Напълно съм съгласна, че една от целите на референдумът е информиране на обществеността относно някакъв важен въпрос. С това аз приключвам. Аз няма да ги чета наново, защото това са наши предложения, всички сте ги прочели. По-скоро ако е необходимо може да ги допълните, да ги коментирате и да видим върху какво можем да се съгласим, за да го представим като становище, защото срока ни е много малък и това, което мен ме притеснява е, че ние от години предлагаме такива промени, а сега изведнъж в рамките на един – два месеца много бързо започнаха да се развиват нещата и започвам да се чудя защо. Така че ние трябва да сме много обединени и да действаме.

Ген. м-р НОНКА МАТОВА: Първото нещо като координатор на ресорът култура и културно историческо наследство искам да кажа, че ние приемаме философията на всяко едно от тези предложения, които са ни изпратени, което е много важно.

Второ. Относно числата. Колежката е права, че ние може да си пишем абсолютно всичко, обаче в Парламентът има 240 бутона, които могат да изменят всяка една цифра.

Въз основа на това се връщам към принципът на старото законодателство, на което пък ние сме носител в частност. Прието е - процент от населението, сиреч тази цифра да е кратна на населението или на съответната общност на определената територия. Разбрахте за какво говоря, за математически модел.

Трето. Говорим за това, че включително и колежката Таралежкова е обезспокоена от пропускане на сроковете. Още един път повтарям предложението си, с риск да стана банална, дайте да дифренцираме в този Обществен съвет каква е системата на гражданското общество по ресори, има си европейски и световни правила и от там да се автоматизира, включително и държавата и общината да си знаят този модел и своите си задължения.

Четвъртото и последно нещо, с което смятам да приключа е напомняне. Да, ние включително сме за електронното гласуване като философия, обаче от там нататък с единствена забележка, която е стопер, наричаме го шпенд. Как един човек, който няма определено ниво на образование ще се справи дали с флашка, дали с правото да гласува електронно? Имам предвид като не познава електрониката не би ли се продал типично по български. Как ще бъде стопиран този вариант, защото тогава ще отприщим духа от бутилката? Говоря за лустрационни текстове. Благодаря ви.

Проф. ПЕТЪО ХАДЖИЕВ: От Движение Защита на гражданите и държавата.

Законът за пряко участие на гражданите в държавната власт и местното самоуправление, представлява отказ и подтискане на присъщи граждански права. Той е незаконен и противоконституционен. Ще ви припомня точка 1 от Конституцията. „ 1. Цялата власт произтича от народа”. Той я осъществява непосредствено. Непосредствено ли се осъществява властта в България. Излиза така, че ние си избираме господари. В Конституцията не пише, че народът упълномощава политическите партии да го управляват. В Конституцията не пише , че се преотстъпва на групи от хора, наречени Парламент.

Цялата практика на демокрацията, която по определение никой в България не знае е диктатура на общественото мнение и никой няма право да прави каквито и да са ограничения върху начините , по които народът може да заявява своите искания и да налага своите решения.

Заради това поради абсолютно перверзното, абсолютно изопаченото възприемане на свободата на народа, заложено в законите , които по същество представляват тълкувание на конституционните текстове . Аз с ужас установих, че дори и професорите по конституционно право не знаят що е Конституция, а това е неотменяем императив, който не се тълкува, не се променя и има непосредствено действие. Самите текстове на Конституцията ни я суспендират. Затова да престанем да се занимаваме с дреболиите. Независимо от колко подписа се нуждаят сега, да поискаме Народното събрание да суспендира тази Конституция и да стартира процесът на написване и приемане не от някакво си Велико Народно събрание, а от целия народ, както е с Конституциите в демократичните страни, но истинска Конституция, която да не позволява, както са истинските конституции в света, дори да искат да избират лобистки или противоконституционни закони да не могат. Благодаря ви за вниманието.

Г-ЖА СЛАВЕЯ ХРИСТОВА: Искам само няколко кратки коментара да направя. Много благодаря на всички колеги за изказванията. Относно кворумът, да наистина в развитите страни, където се прилага пряката демокрация изобщо няма изискване за кворум и справедливостта изисква и в България след като избираме Народно събрание, народни представители без кворум, общински съветници, така да гласуваме и на референдуми. Както каза Ива Таралежкова реалностите са други, отношението на политиците е различно и когато те вземат решенията в Народното събрание, там вече ние няма как да им повлияем при натискането на бутона.

Все пак добре е да се знае, че когато се обсъжда този въпрос, винаги трябва да напомняме на нашите народни представители, че България като член на Европейският съюз и на Съвета на Европа се е задължила да спазва решенията на различните органи на Европейския съюз, един от които е Венецианската комисия и

Комисията за демокрация чрез право. Препоръката на тези Венецианска комисия относно добрите практики за провеждане на референдуми и инициативи е, да няма кворум, защото изискването за кворум обикновено има обратен ефект. Това трябва да се напомня само, когато се борим да бъде намален кворумът, защото ние искаме максимум 20 % , не искаме повече. Това е едното, което исках да кажа.

Второто, което исках да кажа е, че може би когато говорим за сроковете за събиране на подписите, трябва да отделим събирането на подписи за национален референдум. Там 6 месеца според мен са много малко. Ако си представим, че една автентична гражданска организация ще ги събира, без партийни централи, без пари за доброволци и същевременно ще трябва да ги обучи тези доброволци, да знаят за какво става въпрос. Шест месеца за подписка за национален референдум не са достатъчни.

Последното, което искам да кажа е, че когато се предлага електронно гласуване, това не значи, че то ще отмени другото гласуване. Предлага се да има двете възможности , и гласуването в урните, а за младите хора, които предимно ползват интернет, за да се опитваме да ги задържим все още и да ги направим по-активни да им дадем възможност за електронно гласуване.

Г-ЖА МАРИЯ ТЕНЧЕВА: Аз бих искала само да кажа, че днес на сайта ще бъдат публикувани становищата на Министерство на правосъдието, където между другото те споменават Венецианската комисия и съответно какви са нейните препоръки, т.е. становището на министерството до голяма степен се приближава до исканията на гражданските организации, така че ви моля да ги прочетете.

Г-Н ЮЛИЯН ЧОЛАКОВ: Аз искам да обърна внимание на местните референдуми. Местните референдуми не се обсъждат много, а там има много подводни камъни. В случаят искам да обърна внимание, че при събирането на подписи за местен референдум не е отчетен принципа за отседналост. На практика това прави броят на гражданите, които искат да се подпишат в подписката различен и много по-висок от броя на тези, които после имат право да гласуват.

В тази връзка има готови предложения как да изглеждат чл.27, ал.1, т.3 и чл.27, ал.2.

Г-Н ЛЮБЕН ПАНОВ: Извинявайте че Ви прекъсвам, това различно предложение ли е от това, което е вече в текстът за 1,5 %.

Г-Н ЮЛИЯН ЧОЛАКОВ: Не е различно, това влиза в т.2.

Г-Н ЛЮБЕН ПАНОВ: Има ли алтернативно предложение, защото няма смисъл, ако всички сме съгласни с някакъв текст да продължаваме да представяме аргументи.

Г-Н ЮЛИЯН ЧОЛАКОВ: Ще ви прочета как да изглежда предложение по чл.27, ал.1, т.3.

„3. Инициативен комитет с подписка не по-малко от 1/200” (или 1/50, това нещо не го уточнявам) „.... от гражданите с избиращи права, които имат постоянен адрес на територията на съответната община, район или кметство през последните 6 месеца преди момента на вписване на предложението в регистъра”.

Г-Н ЛЮБЕН ПАНОВ: Аз предполагам, че от присъстващите един или двама имат текстът на закона. Предлагам да правим коментари върху този текст, който ви е изпратен, защото ние няма да дадем конкретни законодателни текстове след днешното заседание, а ще дадем принципни препоръки към комисията, като впоследствие ще използваме тези текстове, които вие цитирате.

Г-Н ЮЛИЯН ЧОЛАКОВ: Добре, тогава в резюме ще кажа да се отчете принципа за отседналост, за да не се получава разлика между тези, които имат право да се подпишат в подписката и тези, които после имат право да гласуват, защото в сегашния вариант е много по-трудно да се постигнат тези проценти от по-голям брой хора, които имат постоянен адрес, а после нямат право да гласуват на референдума. Това е смисълът, а конкретния текст после мога да ви го предложа

Г-Н НАЙДЕН МОСКОВ: Аз искам една реплика да направя по отношение изказването на госпожа Матова и на тази госпожа, която седи до нея.

Първо. По отношение на електронното гласуване съм съгласен с госпожа Матова, защото не всички имат такава техника, за да гласуват и предразполага недно купуване на услугата, която ще му направят на този човек, за да гласува. Това от една страна.

От друга страна трябва да се знае, че България разполага с най-талантливите хакери в света, така че тази електронна система е твърде съмнителна и внимателно трябва да се прилага.

Г-Н ЛЮБЕН ПАНОВ: В момента няма предложение в писменото становище, което касае гласуване по електронен път. Единствено предложение, което е свързано с електронната система е събирането на подписи онлайн. Доколкото разбирам няма единно становище дали да се добави възможността за гласуване онлайн или не.

Второ. Имаше друго предложение обаче, което касаше дали референдумът да се провежда само на територията на страната.

Предлагам тези две неща да ги обсъдим сега и да вземем конкретно решение по тях.

Първо подлагам Вашето предложение дали има достатъчно подкрепа, за да бъде добавено към предложенията, които Обществения съвет да направи.

Г-Н СТАНИСЛАВ КОСАКОВ: Аз също така имам един призив за по-голяма конструктивност, за да не си губим времето.

Аз подкрепям предложението да има валидност гласуването извън територията на страната, както и подкрепям предложенията, които са представени тук, без да навлизам в детайли по всяко едно от тях. Аргументите са много по отношение на това дали да бъдат 20 %, 15 % и т.н. Просто ако успеем да постигнем това, което ние сме предложили, аз мисля че на този етап би следвало да бъдем удовлетворени в някаква степен. Така че конкретно подкрепям предложенията на Форум Гражданско участие.

Г-Н БОЯН КОЛАРОВ: Аз не знам каква ще бъде технологията на вашето общуване с депутатите, на които ще представите вашето решение. До каква степен вие ще имате възможност за разговори с тях и за защитаване на някакви позиции. По-скоро исках да добавя философията към тези предложения. Ако все пак вие ще имате възможност да ги коментирате да е ясно ние от какви позиции изхождаме. Затова се връщам на 6-те месеца, които ние бяхме написали да бъдат една година, защото философията на провеждане на един референдум, която ние сме вложили не е задължително този, който е предложил въпроса да се обсъди на референдум да спечели. Философията е гражданите да чуят, че има и друга гледна точка и да имат достатъчно време да коментират върху нея. Дай боже някой ден това да се промени. Затова са 6-те месеца и наистина Славея е права, че когато започнат гражданите да събират дай боже да са 100 000, да не са повече подписите за

национален референдум тази 6 месеца ще им излязат пред носа, това е невъзможно, това значи хората да си вземат отпуск, за да събират подписи.

Г-ЖА АДРИАНА ЛЮБЕНОВА: Предлагам да гласуваме едно по едно предложенията и след това вече да се занимаваме с устройството и комуникацията вътре в Обществения съвет или с парламентарните групи и с депутатите, за да вървят нещата малко по-бързо.

Г-Н СТАНИСЛАВ КОСАКОВ: В момента в България живеят по-малко от 7 млн. българи. Ние говорим за целокупна България, за всички българи, които живеят на територията на други държави. В последните избори гласуваха над 116 000 българи. Това означава, че ако ние искаме да съхраним в тези хора българщината, ние трябва да ги включим в процеса на вземане на решения в демократичните процеси. Това означава така както се гласува на парламентарни избори, така да се гласува и на референдумите. Така че ние подкрепяме напълно това предложение, затова защото в един момент тези българи са част от България и те могат да съхранят България.

Г-Н ЛЮБЕН ПАНОВ: Преди да гласуваме ще помоля членовете на Обществения съвет да си вдигнат ръцете, за да знаем колко от тях са тук. Тук присъстват 12 членове на Обществения съвет.

Моля ви отново да формулирате предложението, за да може да гласуваме.

Г-ЖА АДРИАНА ЛЮБЕНОВА:

От чл.9, ал.1 да отпадне текстът „на територията на Република България”.

Ген. м-р НОНКА МАТОВА: Аз принципно съм съгласна да отпадне този текст, но да се направи и една друга формулировка „само за български граждани”, а не българска народност да кажем, български ген, има разлика.

Г-ЖА АДРИАНА ЛЮБЕНОВА: За да можеш да гласуваш, трябва да си български гражданин, съгласно Конституцията на Република България.

Г-Н ЛЮБЕН ПАНОВ:

Който е за това предложение, моля да гласува.

Гласували „за” – 12, против – няма, въздържали се – няма.

Предложението е прието.

На следващо място никой не е предложил да отпадне някоя от точките. Единственият дебат, който чух досега е по точката, свързана със срока за събиране на подписи. Има два варианта – до 6 или до 12 месеца. Сега гласуваме за национално ниво.

Аз ще подложа на гласуване и двата варианта.

Който подкрепя текста „до 6 месеца”, моля да гласува.

Гласували „за” – 8, против – няма, въздържали се – 4.

Който подкрепя текста „до 12 месеца, моля да гласува.

Гласували „за” – 4, против – няма, въздържали се – 8.

Приема се текстът „до 6 месеца”.

Така ще бъдат записани текстовете в становището.

Имате ли коментари по другите текстове, несъгласия, предложения за добавяне.

Г-ЖА МАРИЯ СТОИМЕНОВА: Уважаеми господин председател, уважаема госпожо експерт към Народното събрание, аз съм против електронното гласуване, ако това се приеме. Аз представям малцинствените групи в България. Не мога да кажа, че всички малцинства са неграмотни. Ние имаме над 4 700 български роми, които са с висше образование. Аз знам, че има и много неграмотни. Затова през тези 25 години демокрация ромите понесоха най-тежкия удар от тази демокрация и продължава непрекъснато да се правят коментари срещу ромите и другите етнически малцинства. С болка не говоря за мен, говоря за другите, които са изхвърлени и живеят в картонени къщи, напуснали са селата, защото няма работа за тях. Непрекъснато се говори, че ромите не работят. Непрекъснато се говори, че ромите нямат образование. Много се извинявам, обаче тези пари, които идват от Европейският съюз, те не стигат до целевата група роми.

Аз работя от 15 години в Общественият съвет.

Г-Н ЛЮБЕН ПАНОВ: Моля за конкретно предложение, свързано с прякото участие.

Г-ЖА МАРИЯ СТОИМЕНОВА: Искам само да кажа, че има много неграмотни, не могат да гласуват електронно. Дори и да се въведе електронното гласуване, няма гаранция, че няма да се купуват гласове. Жалко е за България. Трябва да има закони и този, който граби, който върши измами да отиде в затвора, тогава ще има много честно гласуване, а сега това не е гаранция. Моето семейство

се състои от 8 души, всички имаме компютри и ще гласуваме електронно, но другите на полето как ще гласуват.

Г-Н ЛЮБЕН ПАНОВ: Само едно уточнение. В момента няма предложение за електронно гласуване, има допълнителна възможност за събиране на подписи онлайн, но това не е единствения начин за събиране на подписи.

Г-Н СТАНИСЛАВ КОСАКОВ: Би могло на депутатите да се предложи вариантът така както е в европейските държави – нула и до 20 %. Нека да имат избор, но да знаят, че това е позицията на огромната част от гражданските организации – 99 % , това искат гражданите, дайте да не се заблуждаваме.

Г-Н НАЙДЕН МОСКОВ: Във връзка с тази част , която е свързана със събиране на подписките и където обикновено хората се страхуват да си дават ЕГН, тъй като се правят всякакви далавери с тях, някои губят и жилищата си, в 42-то Народно събрание обсъждахме пак на такъв Обществен съвет възможността да се създаде така наречения идентификационен код, а не да се ползва ЕГН. Този идентификационен код да се ползва само по време на избори, когато се правят подписки за референдуми и т.н.

Г-Н ЛЮБЕН ПАНОВ: Предложението е да са съвсем минимални данните, които се събират. Имате ли други, последни коментари по това.

Г-ЖА ЮЛИЯ АНДОНОВА: Аз съм от Фондация Пулс, град Перник, заместник на Национална мрежа за децата.

Аз всъщност имам един апел. Тъй като влязохме в процедура за гласуване на така направените предложения, забелязвам че доста съществено се отклоняваме от темата, от това което гласуваме. Ние всъщност гласуваме точка по точка така направените предложения от Форум Гражданско участие. Досега имаше възможност който има предложения, нови идеи свързани с тези предложения, да ги обсъжда. Не ми звучи структурирано в момента, в който гласуваме тези предложения да даваме нови предложения. Ние досега дискутирахме и всеки, който искаше да изрази своята позиция, имаше възможност да я изкаже. Подкрепям отправеният апел да бъдем структурирани и да гласуваме и който има конкретно предложение по текстовете, да го представи, като гласуваме и двете предложения. Тези безкрайни лирически отклонения не са за това място.

Г-Н ЛЮБЕН ПАНОВ: Всъщност ние досега събирахме предложения, такива не постъпиха. Понеже нямаше и дебат по някои от точките, аз предлагам амблок да гласуваме всички точки с добавената точка, за която се съгласихме и с текста „до 6 месеца”, за да имаме общо становище на Обществения съвет, което да може да предложим. Сега ще гласуваме за, против и въздържали се, каквато е практиката. Преди малко имахме две алтернативни предложения, които вече гласувахме.

Г-ЖА СЛАВЕЯ ХРИСТОВА: Аз искам да кажа следното. С това решение „до 6 месеца”, ако това така се приеме, граждански инициативи за национален референдум от граждански организации няма да бъдат възможни. Просто нека да бъдем реалисти, познаваме ресурсите на гражданското общество, познаваме процедурите на страната. Обричаме на невъзможност да се инициира национален референдум от граждани без помощта на политическите партии.

Г-Н ЛЮБЕН ПАНОВ: Това вече го гласувахме и така ще бъде записано в становището на Обществения съвет. Това обаче не означава, че другата седмица вие не може да се включите и в заседанието на комисията, където отново да се представят аргументи за 12 месеца и аз мисля, че може да сте достатъчно убедителни. Това вече го гласувахме.

Сега гласуваме целият текст.

Който е за така предложените точки, с допълнението което гласувахме, моля да гласува.

Гласували „за” – 12, против – няма, въздържали се – няма.

Предложенията са приети.

Г-ЖА МАРИЯ ТРЕНЧЕВА: Аз бих искала да подкрепя думите на господин Панов и да ви кажа, че другите организации, които имаха становище за 12-те месеца могат да го изразят на заседание на комисията.

Г-Н ЛЮБЕН ПАНОВ: Благодаря ви за участието.

Закривам заседанието.

Край на заседанието - 12.30 часа

СТЕНОГРАФ:

/Т.Стойнова /